

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)

18 päivänä maaliskuuta 2005 *

Asiassa T-243/01 DEP,

Sony Computer Entertainment Europe Ltd, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajanaan asianajaja P. De Baere, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään R. Wainwright, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastajana,

jossa kantaja vaatii niiden oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamista, jotka vastaajan on korvattava kantajalle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-243/01, Sony Computer Entertainment Europe v. komissio, 30.9.2003 antaman tuomion (Kok. 2003, s. II-4189) johdosta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Jaeger sekä tuomarit J. Azizi ja E. Cremona,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

- 1 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi asiassa T-243/01, Sony Computer Entertainment Europe vastaan komissio, 30.9.2003 antamallaan tuomiolla (Kok. 2003, s. II-4189; jäljempänä pääasiassa annettu tuomio) tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 10 päivänä heinäkuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1400/2001 (EYVL L 189, s. 5, jota koskeva oikaisu on julkaistu EYVL 2001, L 191:ssä, s. 49) siltä osin kuin siinä oli luokiteltu kyseisen asetuksen liitteessä olevan taulukon 1 sarakkeessa kuvattu konsoli CN-koodiin 9504 10 00 ja siihen liittyvä CD-ROM-levy CN-koodiin 8524 39 90, ja velvoitti komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 2 Kantaja ilmoitti 10.3.2004 päivätyllä kirjeellä vastaajalle, että korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrä, asianajajien palkkiot ja muut kulut mukaan lukien, oli 157 862,50 euroa.
- 3 Valittaja ilmoitti kantajalle 24.3.2004 päivätyllä kirjeellä, että tämä määrä oli huomattavasti suurempi kuin voitiin pitää perusteltuna. Vastaaja ehdotti 51 000 euron (50 000 euroa asianajajien palkkioihin ja 1 000 euroa kuluihin) suuruista korvausta.
- 4 Kantaja vastasi vastaajalle 30.3.2004 päivätyllä kirjeellä, että ehdotettu määrä ei ollut hyväksyttävissä.
- 5 Valittaja vastasi 16.4.2004 päivätyllä kirjeellä pysyvänsä 24.3.2004 päivätyssä kirjeessään esittämässään kannassa.
- 6 Kantaja esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 5.5.2004 toimittamallaan kirjelmällä vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamisesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Asianosaisten vaatimukset

- 7 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa niiden oikeudenkäyntikulujen määräksi, jotka komission on sille korvattava, 157 862,50 euroa.

- 8 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa korvattavien oikeudenkäyntikulujen määräksi 51 000 euroa.

Asian oikeudellinen tarkastelu

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

- 9 Kantaja esittää 10.3.2004 päivätyssä kirjeessään, johon se viittaa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevassa vaatimuksessaan, seuraavan kuluerittelyn:
- asianajajien palkkioina kulut, jotka koostuvat 600,5 työtunnista, joista 276,5 tuntia on 325 euron suuruisella tuntipalkalla työskentelevien asianajajien työtunteja, 312 tuntia 200 euron suuruisella tuntipalkalla työskentelevien asianajajien työtunteja ja 12 tuntia 175 euron suuruisella tuntipalkalla työskentelevän asianajajan työntunteja

 - matkakuluina 650 euroa

 - majoituskuluina (4 henkeä) 600 euroa

 - asianajotoimiston ulkopuolisista palveluista aiheutuneina kuluina (aineisto ja tukipalvelut) 1 500 euroa ja

— kopiointi- ja lähettipalvelukuluina 750 euroa.

- 10 Kantaja korostaa asian tärkeyttä yhteisön oikeuden kannalta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti pääasiassa annettussa tuomiossa ensi kertaa tariffiluokittelusetuksesta nostetun kumoamiskanteen tutkittavaksi. Tuomiossa on siten esitetty edellytykset, joiden täyttyessä yksityiset voivat riitauttaa tällaisia asetuksia, ja se on ennakkotapaus, jota tulevaisuudessa on noudatettava. Lisäksi kyseinen tuomio auttaa ymmärtämään paremmin tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annettulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1) käyttöön otetun yhdistetyn nimikkeistön yleisiä tulkintasääntöjä ja erityisesti 3 säännön b alakohtaa. Lisäksi kantaja korostaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on lisäksi tulkinnut ensimmäistä kertaa yhdistetyn nimikkeistön 84 ja 85 ryhmän XVI jaksoon liittyvää huomautusta 1 p.
- 11 Kantajan mielestä pääasian oikeudenkäynnissä tuli esiin vaikeuksia, jotka liittyvät yksityisten asiavaltuutta riitauttaa asetuksen pätevyys koskevan oikeuskäytännön monimutkaisuuteen ja suppeuteen. Oikeudenkäyntiin liittyi myös lisähankaluuksia, jotka johtuivat siitä, että ei ole olemassa oikeuskäytäntöä, joka koskisi yhdistetyn nimikkeistön asianomaisten koodien tulkintaa ja yhdistetyn nimikkeistön yleisiä tulkintasääntöjä, tai että tämä oikeuskäytäntö on hyvin vähäistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kantajalle immateriaalioikeuksista esittämät kysymykset olivat myös monimutkaisia ja edellyttivät kansainvälisten tavaramerkkien sammumista koskenutta lisätutkimusta.
- 12 Kantaja arvioi myös, että vaaditut kulut ovat perusteltavissa pääasian oikeudenkäynnin aiheuttaman työn laajuudella. Kun otetaan ensinnäkin huomioon aikaisempi oikeuskäytäntö, jonka mukaan tariffiluokitusta koskevaa asetusta ei ollut mahdollista riitauttaa, oli välttämätöntä osoittaa erot tämän tapauksen ja sellaisten aikaisempien tapausten välillä, joissa yksityisten vireille panemat tariffiluokitteluun liittyviä asetuksia koskeneet kumoamiskanteet oli jätetty tutkimatta. Koska toiseksi riidanalaisia yhdistetyn nimikkeistön koodeja ja yhdistetyn nimikkeistön 3 säännön b alakohtaa koskevaa oikeuskäytäntöä ei juurikaan ollut, niitä oli tulkittava ja tutkittava riidanalaisten yhdistetyn nimikkeistön koodien historiaa ja kehitystä.

Lisäksi kantaja väittää, että sen täytyi näyttää toteen vastaavuus muiden lainkäyttöelinten oikeuskäytännön kanssa, ja viittaa Maailman tullijärjestön (WCO) harmonoidun järjestelmän komitean tulkintaan koodista CN 9504. Kolmanneksi se vetoaa siihen, että kysymykset, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimille PlayStation®2-konsolin logon kunnioittamisesta ja sen suojaamisesta immateriaalioikeuksien, edellyttivät lisätutkimuksia.

- 13 Kantaja ilmoittaa, että muut asiaan liittyvät kulut ovat lähinnä johtuneet siitä, että oli tarpeen ottaa palvelukseen asiantuntija, jotta PlayStation®2-konsoli olisi kyetty esittelemään istunnossa.

- 14 Lopuksi kantaja esittää, että pääasian oikeudenkäyntiin liittyi hyvin suuri taloudellinen intressi. Riidanalaisen asetuksen vaikutuksesta mitätöitiin sitovat tariffitiedot, joita kansalliset tulliviranomaiset olivat antaneet kantajan eduksi. Kantajan mukaan tämän toimenpiteen taloudellinen vaikutus voitiin arvioida yli 50 miljoonaksi euroksi.

- 15 Vastaaja korostaa aluksi, että kantaja yliarvioi pääasian oikeudenkäynnin merkityksen, koska pääasiassa annetulla tuomiolla on vaikutuksia vain nyt käsiteltävään asiaan eikä sillä ole yleistä merkitystä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien näet hylkäsi kantajan ensimmäisen kanneperusteen, jonka mukaan oli mahdotonta luokitella PlayStation®2-konsolin kaltaista automaattista tietojenkäsittelykonetta tariffinimikkeeseen 9504. Se totesi ainoastaan, että komissio oli tehnyt oikeudellisen virheen määrittäessään 3 yleissäännön b alakohdan perusteella PlayStation®2-konsolin kaltaisten konsolien luokittelun sen toiminnon perusteella, joka antaa sille sen olennaisen luonteen.

- 16 Vastaaja toteaa asian vaikeusasteesta, että vaikka sen yhteydessä on tullut esiin useita mielenkiintoisia kysymyksiä siitä, onko yksityisoikeudellisella oikeushenkilöllä asiavaltuus riittauttaa asetuksen pätevyys ja yhdistetyn nimikkeistön tulkinta, nämä tulkintakysymykset eivät luonteeltaan poikkea kysymyksistä, joita on tullut esiin muissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsittelemissä asioissa.
- 17 Vastaaja arvioi, että kun otetaan huomioon tapaukseen liittyneen työn laajuus, ei ole perusteltua hyväksyä palkkioita yli 600:sta asianajajan työtunnista. Realistisempi arvio olisi 200 tuntia.
- 18 Se toteaa, ettei se kykene ottamaan kantaa arvioon, jonka kantaja on esittänyt siitä taloudellisesta intressistä, joka sillä oli nyt käsiteltävän asian lopputulokseen.
- 19 Lopuksi vastaaja kiistää kantajan esittämien kulujen määrän oikeellisuuden. Se paljoksuu tätä määrää erityisesti sen vuoksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli päättänyt, että se ei "toistaiseksi" suostuisi kantajan pyyntöön saada esitellä PlayStation²-konsolin teknisiä ominaisuuksia istunnossa. Tällaista esittelyä ei myöskään pidetty.
- 20 Vastaaja päättelee tämän perusteella, että 50 000 euroa asianajajan palkkioista ja 1 000 euroa kuluista on kaikin tavoin kohtuullinen määrä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

Yleistä

- 21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 91 artiklan b alakohdan mukaan korvattaviksi oikeudenkäyntikuluiksi katsotaan ”asianosaisille asian käsittelystä aiheutuneet välttämättömät kustannukset, erityisesti matka- ja oleskelukulut, sekä asiamiehen, avustajan tai asianajajan palkkio”. Kyseisestä määräyksestä ilmenee, että korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat ainoastaan ne kustannukset, jotka ovat aiheutuneet asian käsittelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja jotka ovat olleet asian käsittelyn kannalta välttämättömiä (asia T-38/95 DEP, Groupe Origny v. komissio, määräys 24.1.2002, Kok. 2002, s. II-217, 28 kohta ja yhdistetyt asiat T-226/00 DEP ja T-227/00 DEP, Nan Ya Plastics v. neuvosto, määräys 6.3.2003, Kok. 2003, s. II-685, 33 kohta).
- 22 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että koska yhteisön oikeudessa ei ole asianajopalkkioita koskevia säännöksiä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on arvioitava vapaasti kysymyksessä olevia seikkoja ottaen huomioon oikeudenkäynnin kohde ja luonne, sen merkitys yhteisön oikeuden kannalta sekä asian vaikeusaste, oikeudenkäynnistä asian hoitamiseen osallistuneille asiamiehille tai avustajille aiheutuneen työn määrä ja se taloudellinen intressi, joka riita-asialla on asianosaisten kannalta (asia T-2/93 DEP, Air France v. komissio, määräys 8.3.1995, Kok. 1995, s. II-533, 16 kohta; asia T-64/99 DEP, UK Coal v. komissio, määräys 19.9.2001, Kok. 2001, s. II-2547, 27 kohta ja asia T-251/00 DEP, Lagardère ja Canal+ v. komissio, määräys 7.12.2004; Kok. 2004, s. II-4217, 23 kohta). Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuinten mahdollisuus arvioida asianajajan työn arvoa on riippuvainen annettujen tietojen yksityiskohtaisuudesta (asia T-120/89 DEP, Stahlwerke Peine-Salzgitter v. komissio, määräys 8.11.1996, Kok. 1996, s. II-1547, 31 kohta ja asia T-337/94 DEP, Enso-Gutzeit v. komissio, määräys 15.3.2000, Kok. 2000, s. II-479, 16 kohta).
- 23 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on lisäksi katsottu, että yhteisöjen tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa vahvistaa sitä, kuinka paljon asianosaisten on maksettava palkkiota omille asianajajilleen, vaan niillä on toimivalta ainoastaan määrittää se,

mihin enimmäismäärään asti näiden palkkioiden maksamista voidaan vaatia siltä asianosaiselta, joka on veloitettu oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen. Antaessaan ratkaisua oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevaan hakemukseen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei tarvitse ottaa huomioon kansallisia asianajajien palkkiosääntöjä eikä mahdollista asianosaisen ja tämän edustajien tai avustajien sopimusta asiasta (edellä 22 kohdassa mainitussa asiassa Stahlwerke Peine-Salzgitter v. komissio annetun määräyksen 27 kohta ja edellä 22 kohdassa mainitussa asiassa UK Coal v. komissio annetun määräyksen 26 kohta).

Soveltaminen nyt käsiteltävään asiaan

- 24 Korvattavia oikeudenkäyntikuluja on arvioitava nyt käsiteltävässä asiassa edellä mainittujen perusteiden mukaisesti.
- 25 Riidan kohteesta ja luonteesta sekä sen merkityksestä yhteisön oikeuden kannalta on ensinnäkin todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti pääasiassa annetussa tuomiossa tariffiluokittelusta annetusta asetuksesta EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla nostetun kumoamiskanteen ensi kertaa tutkittavaksi. Tuomiossa esitetään siten ensi kertaa yleiset edellytykset, joiden täytyessä yksityiset voivat riitauttaa tavaroiden luokittelemisesta yhteiseen nimikkeistöön annettuja komission asetuksia. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös se, että tutkittavaksi ottamisen edellytysten täytyminen perustui tässä tapauksessa hyvin erityisiin seikkoihin, jotka näytettiin toteen kantajan esittämien erilaisten todisteiden ja tietojen muodostaman kokonaisuuden avulla.
- 26 Lisäksi kyseisestä tuomiosta ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen piti antaessaan ratkaisun pääasiassa ensi kertaa tutkia "pelikonsolin" luokittelemisesta yhdistettyyn nimikkeistöön koskevaa kysymystä, minkä vuoksi se joutui ratkaisemaan hyvin monimutkaisia ja yleisesti tärkeitä tulkintaongelmia, jotka koskivat erityisesti yhdistetyn nimikkeistön tiettyjen yleisten sääntöjen, nimikkeiden ja alanimikkeiden sekä ryhmien ja jaksojen huomautusten tulkintaa.

- 27 Toiseksi on todettava oikeudenkäynnistä asianajajille mahdollisesti aiheutuneen työmäärän laajuuden osalta, että tässä tapauksessa kanteen tutkittavaksi ottamiseen liittyvä kysymys on vaatinut ylimääräistä työtä. Osoittaakseen, että riidanalainen asetus koski sitä suoraan ja erikseen, kantaja joutui osoittamaan asemansa erityisyyden erittäin yksityiskohtaisesti ja useiden erillisten ja hyvin valmisteltujen seikkojen perusteella. Tässä yhteydessä kantajan tekemät lisätutkimukset ovat olleet myös välttämättömiä muun muassa sen vuoksi, että se kykeni vastaamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin, jotka koskivat PlayStation[®]2-konsolin ja muiden pelikonsolien välisiä olennaisia eroja.
- 28 Tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttymistä koskeva kysymys vaati siten lähtökohtaisesti asianajajalta epätavallisen laajaa työtä. Sitä vastoin immateriaali-oikeuksien osalta vaadittujen tietojen hankkimisen osalta on erikseen todettava, että kantaja kuuluu samaan yritysryhmään kuin kyseisen tuotteen valmistaja ja siihen liittyvien immateriaali-oikeuksien haltija. Näiden tietojen toimittaminen on siten voinut perustellusti aiheuttaa vain hyvin vähän työtä kantajan asianajajille.
- 29 Riidan asiakysymyksen osalta on muistutettava, että hyvin suuri osa kantajan esittämistä perusteluista todettiin perusteettomiksi.
- 30 Kolmanneksi on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kykene selvittämään sen määrän oikeellisuutta, jonka kantaja on esittänyt vastaavan omia riitaan liittyviä taloudellisia intressejään, koska se ei ole saanut tätä koskevia täsmällisiä tietoja. On kuitenkin todettava, että PlayStation[®]2-konsoli on tuote, jota myydään suuria määriä yhteisössä.
- 31 Kantaja ei ole myöskään toimittanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle täsmällisiä tietoja asianomaisten asianajajien työtuntien jakautumisesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeudenkäynnin yhteydessä suoritettujen eri tehtävien kesken. Kantajan 10.3.2004 päivätyn muistion liitteenä olevasta ensimmäisestä

taulukosta, joka on otettu kannekirjelmän liitteeseen A.1 (s. 16 ja 17), ilmenee kunkin sen käyttämän asianajajan osalta ainoastaan eri toimintojen luettelo, johon sisältyy vain kokonaisluku, jonka ilmoitetaan sisältävän kunkin asianajajan kaikki työtunnit. Kannekirjelmässä ei eritellä yksityiskohtaisesti tätä kokonaislukua niiden tuntimäärien osalta, jotka asianajajat ovat käyttäneet eri toimenpiteisiin, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kykenisi selvittämään, onko tämä laskelma asianmukainen. Missään tapauksessa mahdollisen PlayStation²-konsolin esittelyn valmisteluun liittyvää asianajajan työtä ei voida ottaa huomioon riidan käsittelemisen kannalta välttämättömänä tehtävänä (ks. tästä jäljempänä 33 kohta).

- 32 Näin ollen ja edellä esitetyn perusteella on asianmukaista vahvistaa korvattavia oikeudenkäyntikuluja vastaava tuntimäärä 250 tuntiin.
- 33 Kantaja on vaatinut muina riitaan liittyvinä kuluina 1 500 euroa, jotka ovat aiheutuneet PlayStation²-konsolin toimintojen suunnittelusta esittelemisestä muissa tiloissa. Aluksi on muistutettava siitä, että kantaja ehdotti ilman ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kehotusta kyseiselle tuomioistuimelle tällaisen esittelyn suorittamista istunnon aikana. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaaja ilmoitti 3.2.2003 päivätyssä kirjeessään kantajalle jaoston päätöksestä evätä kantajan pyyntö ”toistaiseksi”, mutta hän viittasi samalla siihen, että tällainen esittely saatettaisiin tarvittaessa mahdollisesti hyväksyä istunnon aikana. Todellisuudessa esittely ei osoittautunut tarpeelliseksi. Sitä ei siis pidetty. Näin ollen tästä esittelystä oletetusti aiheutuneita kuluja ei voida pitää oikeudenkäynnin kannalta välttämättöminä kuluina.
- 34 Muiden kulujen tavoin kopiointikulut ja lähettipalvelukulut sekä pääasian oikeudenkäyntiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa liittyneet neljän henkilön matka- ja oleskelukulut on otettava huomioon korvattavina oikeudenkäyntikuluna, mikäli ne ovat olleet välttämättömiä. Koska 1 250 euron suuruisten matka- ja oleskelukulujen ja 750 euron suuruisten kopiointikulujen kohdetta ja erittelyä ei ole täsmennetty, niitä koskeviksi korvattaviksi oikeudenkäyntikuluisi on arvioitava 1 000 euroa.

- 35 Edellä esitetyn perusteella kohtuullinen arvio kantajalle korvattavien oikeudenkäyntikulujen kokonaismäärästä pääasian oikeudenkäynnissä vahvistetaan 66 175 euroksi.
- 36 Ottaen huomioon, että tässä summassa on otettu huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat tähän päivään saakka, ei ole tarpeen antaa eri ratkaisua oikeudenkäyntikuluista, joita asianosaisille on aiheutunut tästä oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevasta oikeudenkäynnistä (ks. vastaavasti asia T-80/97 DEP, *Starway v. neuvosto*, määräys 10.1.2002, Kok. 2002, s. II-1, 39 kohta).

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

Niiden oikeudenkäyntikulujen yhteismääräksi, jotka komission on korvattava kantajalle, vahvistetaan 66 175 euroa.

Annettiin Luxemburgissa 18 päivänä maaliskuuta 2005.

H. Jung

M. Jaeger

kirjaaja

kolmannen jaoston puheenjohtaja